

REPOROD

www.sindikat-preporod.hr

Riječ predsjednika

Bijeli štrajk

Uvreda je razlog što se ne javljam – ministrov je odgovor na moje pitanje zašto nije ispunio svoje obećanje iz prosinca kako će se sastati s predstavnicima Preporoda. Tako sam iz svega nekoliko riječi doznao odgovor na pitanje koje sam si više puta postavljao proteklih mjeseci: što stoji iza očitog posvemašnjeg ignoriranja jednog školskog sindikata od strane ministra zaduženog za školstvo? Nema ništa sporno niti u činjenici da se ministar kao i svaki drugi čovjek može uvrijediti, nema ništa sporno ni u tome da predsjednik sindikata može „mišlu, riječu, djelom i propustom“ uvrijediti svoga ministra... Ono što jest i što mora biti sporno to je postupanje uvrijedenog visokog državnog dužnosnika. Smije li državni dužnosnik, zbog uvrede, prestati obavljati neke svoje dužnosti? Ako smije, sama se od sebe nameću raznorazna pitanja: smiju li uvrede biti razlogom stupanja ministra u svojevrsni „bijeli štrajk“, koliko dugo takav štrajk može trajati, treba li ministar o neobavljanju dijela svojih poslova obavijestiti svoga nadređenog?

Uvrijedeni dužnosnik, prema mom mišljenju, na uvredu može i mora reagirati javnim istupom ili podizanjem sudske tužbe. Upravo onako kako je to učinio bivši ministar Fuchs tuživši Preporod. Uvrijedeni ministar ne smije prijetiti, kako je to činio ministar Primorac, niti prestati izvršavati pojedine svoje dužnosti, kako to čini ministar Jovanović. Naime, kada ministar prestane u cijelosti izvršavati svoje dužnosti, ozbiljna može biti šteta takvog njegova postupanja. Neke svoje poslove, od konzultacijskih do pregovaračkih, ministar može obaviti samo u komunikaciji sa sindikatima. Šteća neobavljanja ovih poslova može biti jako velika. S druge pak strane, ministar koji odbija komunicirati sa sindikatima, same sindikate dovodi u nezgodnu poziciju. Ministar, slikovito rečeno, ne radi jer mu se ne radi, a sindikalisti ne rade jer ih ministrov nerad u njihovu radu onemogućava.

Da ovo nije neko efemerno pitanje najbolje ukazuje činjenica da je ministar Mirando Mrsić nedavno upriličio sastanak na kojem je troje ministara predvođeno potpredsjednicom Vlade, raspravljalo o „obnovi socijalnog dijaloga“ s predstvincima dvadesetak sindikata koji djeluju u državnim i javnim službama. Na ovom se sastanku čulo od brojnih sindikalista kako na razini resornih ministarstava puno toga škripi kada je u pitanju ne suradnja ili pregovaranje, nego čak i komunikacija između pojedinih ministara i sindikata. Iako međusobno izrečene uvrede nisu jedini razlog ovakvog stanja, iz pojedinih je izlaganja sudionika ovog sastanka bilo očito kako bi se socijalni dijalog unaprijedio eliminacijom uvredljivih izjava iz „komunikacijskog kanala“. Bilo na način da istih ne bude ili na način da se postigne nekakav dogovor oko toga da uvrede ne smiju postati opravdanim razlogom za ignoriranje sindikata od strane predstavnika vlasti.

Vratimo se na kraju ministrovoj izjavi s početka. Ministar Jovanović je još u Saboru stekao imidž „verbalnog bombardera s Kvarnera“. Godinu i pol svog mandata Jovanović je marljivo radio na potvrđivanju glasa koji ga je dopratio na Svetice. Pojedinim svojim postupcima ili uvredama Jovanović je uvrijedio brojne prosvjetare. Obećanje da smanjenja prosvjetarskih plaća neće biti ili da nikom plaće neće biti povećane prije nego prosvjetarima – tek su dva među inim ispraznim obećanjima. Izjava da prosvjetarima drugi zarađuju plaću, da su sindikalisti krivi za smanjenje učiteljskih i nastavničkih plaća, da prosvjetari nemaju razloga za štrajk – neke su od uvredljivih ministrovih izjava na račun zaposlenih u školama. Ni jednom prosvjetaru nije zbog ovih uvredljivih ministrovih postupaka ili izjava palo na pamet ostati u zbornici i ne otići u razred. Oni znaju da njima nema druge nego raditi čak i u situaciji kad ih omalovažava i vrijeda onaj koji bi ih trebao štititi. Ima li šanse da u ostatku svog mandata iz ovakvog postupanja učitelja i nastavnika ponešto nauči i njihov ministar?

POSLIJE JOŠ JEDNOG POVIJESNOG SPORAZUMA

Isforsirana dramatika sindikalne predaje

Kako će sindikati, prije svega obrazovne vertikale, svome članstvu objasniti još jedan u nizu povijesnih sporazuma? Što su to s Vladom dogovorili u zadnji trenutak i tako zaustavili štrajk? Kako će svome članstvu poraz prikazati kao veliku pobedu? Stvarno, bit će to zanimljivo vidjeti. Naime, sporazum parafiran u produžecima, samo je dokument koji sindikatima osigurava da čista obrazci odjave štrajk kojeg su pomozno najavljivali. Iako je od prvog trenutka, kada su najavili referendum na kojem će se članstvo izjasniti o spremnosti da ide do kraja, bilo jasno da taj štrajk može proći samo u obrazovnom sustavu. A ni tamo, unatoč referendumskim rezultatima, očito situacija nije baš takva da je članstvo spremno ginuti „za bez veze“. I tako se, zapravo, čini da su sindikati zapravo namjerno isforsirali dogovor u zadnji trenutak jer tako dobivaju na važnosti. Dramatika, naime čini čuda. I nerijetko zamagljuje stvarnost.

Ništa nisu sindikati dobili od Vlade. Odnosno, nisu dobili ništa više no što su mogli dobiti i prije nešto mjeseci kada su finiširani razgovori o TKU-u u javnim službama. Vlada, to im je resorni ministar Mirando Mrsić još od prošlog ljeta ponavljao, ne želi stvarati obveze za budućnost. I nije ih stvorila. Samo je sa sindi-

katima dogovorila nešto što bi u normalnom svijetu bilo neupitno – kada to okolnosti budu dopuštale razgovarat ćemo o rastu plaća. A na to se Vlada niti ne bi trebala obvezivati, jer čemu onda sindikati. Što ne bi trebalo biti normalno da sindikati traže pregovore sa svojim poslodavcem onda kada ekonomski pokazatelji zorno pokažu da su došla bolja vremena? Trebalo bi to biti normalno. Ali, pričamo o Hrvatskoj. U kojoj sindikati

jedan dan nešto odbiju, ali vrlo brzo to isto prihvate pokušavajući taj svoj dogovor prodati kao nešto silno uspješno. Ako ćemo pravo, u ovoj priči uspjeh je na strani Vlade.

Parafirani sporazum Vladu ni na što ne obvezuje, osim da u ovoj godini neće rezati dodatke na staž, od čega je uostalom odustala nakon smanjenja koeficijenata. A u budućnosti, o plaćama će se pričati kada BDP poraste, a deficit proračuna bude manji od tri posto. E, taj će trenutak sindikati čekati. Ne samo zbog odredbe o deficitu, već i one koja se veže uz rast „bruto društvenog proizvoda“, a taj element Državni zavod za statistiku godinama ne prati. U ovoj zemlji, naime, prati se podatak o „bruto domaćem proizvodu“. Terminologija je bitna, jer na njoj sporazumi padaju ili se održavaju. Ali, nema veze. Sindikati su uspjeli. Stisnuli su Vladu, članstvo ne trebaju iscrpljivati niti trptiti kritike dijela medija koji danima uporno pričaju o generalnom štrajku. Iako takav štrajk nitko nije naišao. A u čemu su zapravo sindikati najviše uspjeli? Pa, nemaju više samo jedan, već dva sporazuma o plaćama.

Gabrijela Galić, Novi list

Varava slika snage

Truli kompromis, to je rezultat bučno najavljivane akcije dijela sindikata javnih i državnih službi. Od samog starta ni sami nisu bili sigurni ima li među njima dovoljno snage i jedinstva. Vjerojatno su se međusobno hrabrili, a varljivi podstrek dala im je i slika što su je sami stvorili o nekakvoj velikoj snazi. No, najavljivani štrajk vjerojatno bi bio fijasko, i toga su sindikalisti, kako je vrijeme prolazilo, postajali sve svjesniji. Shvatili su vjerojatno da su od starta krivo postupili. Njihova prezentacija problema članstvo je potakla da na referendumu glasa kako je glasalo. No, u konačnici ni ti referendumski rezultati nisu bili jamac spremnosti da se bore do kraja. Da, i Vlada je igrala prljavo. Prijetnje onim najslabijima u lancu, službenicima i namještenicima, dale su rezultata. Ali, ni tradicionalno aktivnom obrazovanju nije bilo do akcija. Možda, jer su od starta sindikati neartikulirano iznosili svoje zahtjeve, lutali od toga da traže povrat novaca do toga da samo traže prava. Odnosno, opravdanje za odustanak od štrajka. U konačnici su ga dobili. I puno izgubili. Vlada je u ovoj priči pobijedila, ojačala, poljuljala sindikalne pozicije. Ne samo kada je riječ o dijelu javnih i državnih službi, već daleko šire. Svim će se sindikatima ova epizoda obiti o glavu. Toga će vjerojatno postati svjesni u pregovorima koji slijede o, primjerice, Zakonu o radu ili onom o reprezentativnosti.

Glasilo Sindikata zaposlenika u hrvatskom školstvu Preporod Petrinjska 59a 10000 Zagreb
Izdavač: SZHŠ Preporod

Uredništvo:
Gordana Kovač-Bluha
Sebastijan Troskot
Sonja Mudrić
Urednik: Željko Stipić
Priprema i tisk: Denona d.o.o.
Glasilo je oslobođeno poreza

Glasilo je besplatno; prijavljeno je Ministarstvu kulture sektoru za informiranje 19. lipnja 1995. godine, klasa: 008-02/95-01-01, ur-boj: 532-03-5/2-95-01/142. Rješenjem Ministarstva kulture od 6. srpnja 1995. godine klasa: 612-10/95-01-1267, ur-boj: 532-03-1/7-95-01.

Operacija uspjela, pacijent umro – zar opet?

Da, opet! Bio bi to rezime najnovijih mitskih uspjeha, povjesne operacije sindikalnih nadridoktora u epskom sukobu s doktorima iz Vlade! Jer, čim su u pitanju Ribić i Mihalinec, uspjeh ne može izostati, kao što je to dobro poznato svima nama u obrazovnom sustavu ove zemlje. Ovaj armagedonsko-doktorski boj skončao je, barem sa sindikalne strane, kao desant na Zaljev svinja, davnih tamo nekih šezdesetih godina prošlog stoljeća. Spojilo se nebo sa zemljom, udri junak na junaka, pade krv do koljena, a nakon svega, suma sumarum – ostade pun Zaljev svinja! Svi čvrsto nasadeni u svojim foteljama, jer, poznato je – za ideale ginu budale!

Nihil novi sub Sole, ni prvi ni zadnji puta. Sve će to sindikalno članstvo pozlatiti. U nekim normalnim okolnostima pitao bih se – dokle više?! No, okolnosti su daleko od normalnih!

Jer, nije i ne može biti normalno da se najveći porazi konstantno proglašavaju blistavim uspjesima, a da visokoobrazovano članstvo većinskih sindikata uporno piše takve budalaštine. Razmjeri ove sindikalne Krbave postaju jasno vidljivi kad se usporede zahtjevi sindikata državnih i javnih službi uoči štrajka s polučenim rezultatima. Pritom ću citirati Glasnik sindikata javnih i državnih službi, br. 1 / 2013., od svibnja 2013. Tamo se naveliko pozivalo 200 tisuća javnih i državnih trudbenika u revoluciju, zazivale su se blokade, sindikalni prvaci, odreda prijatelji naroda, bili su spremni stoljeću dati svoje ime.

Grmilo se za vraćanje svih oduzetih na knada i koeficijenata u dogovorenim rokovima, inzistiralo se na povlačenju zakona kojima su derogirani kolektivni ugovori, tražila se hitna izmjena Zakona o reprezentativnosti, dogovor o visini božićnice i

U nekim normalnim okolnostima pitao bih se – dokle više?! Jer, ne može biti normalno da se najveći porazi konstantno proglašavaju blistavim uspjesima, a da visokoobrazovano članstvo većinskih sindikata uporno piše takve budalaštine. Razmjeri ove sindikalne Krbave postaju jasno vidljivi kad se usporede zahtjevi sindikata državnih i javnih službi uoči štrajka s polučenim rezultatima

regresa za 2014. (ne, nije Vam se učinilo, dobro ste pročitali), javna isprika zbog šikaniranja prosvjetara, promjena ekonomskе politike temeljene na rezanju i sakćenju, smjene nesposobnih ministara (pa koji bi onda ostali, op. a.), zahtjevala se uspostava ozbiljnog socijalnog dijaloga, uključivanje sindikata u rješavanje pitanja viška zaposlenih, očuvanje dodataka na staž, kompenzacije za oduzeta prava, jednako opterećenje svih sektora u državi, oporezovanje bankarskog sektora, i tako dalje, i tome slično! Isticalo se kako je *tajming* pomno odabran – bilo je to vrijeme lokalnih izbora, početka turističke sezone, završetka nastavne godine i državne mature. Kako bi imali kreditibilitet, sindikati su proveli referendum, na kom se, barem su tako objavili, solidna većina članova izjasnila za štrajk.

Kad se tome pribroji i činjenica kako su cijelu stvar vodili glasoviti vizionari, odreda prekaljeni borci za prava radnog naroda, sve je mirisalo na uspjeh. Danova smo bili bombardirani vijestima kako Ribić & ekipa nepokolebljivo odolijevaju nasrtajima Vladinih bojovnika. I tad, na vrhuncu, poput groma iz vedra neba odjeknulo je – dogovor! Da, kolege i kolege, dobro poznati *deja vu* – još jedan povjesni uspjeh većinskih sindikata. Sve je završilo parafira-

njem Sporazuma o promjeni visine plaća zaposlenih u državnim i javnim službama. Ono što su izborili jest Vladino obećanje da ove godine više neće smanjivati plaće ni dodatak (a koliko se Vladi može vjerovati poznato je svima osim Prejasnostima koje vode sindikate), i dogovor o vraćanju famoznih 3 % tamo negdje i tamo nekad, kad BDP poraste xy post (budućnost u kojoj hrvatski BDP raste mutna je kao u pjančevoj glavi). Ako se usporede zahtjevi s početka priče i postignuto Sporazumom, zaključak se nameće sam od sebe – potop, opći potop! Sindikati su odustali od 95 % svojih zahtjeva, ali sa stopostotnom sigurnošću tvrde kako zastupaju naše interese. Sve što smo dobili jest Sporazum o plaćama, već četvrti po redu (nakon onih iz 2009., 2011. i 2012.), koji predstavlja sindikalizam s odgodom (eto vidite svi vi zločesti, pa sad recite kako Ribić nije dosledan). Međutim, članstvo ne treba sindikate zbog možda jednog dana, već zbog sad i tu!

Zašto je otpočetka bilo jasno kako štrajk nema šanse? Prvo, zbog posve krivo postavljenih zahtjeva! Zahtjeva koji su preopširni, uopšteni, utopistički! Zahtjevi trebaju biti koncizni, sažeti i pregledni. Jako me zanima zašto se, u situaciji u kojoj se država nalazi, naglasak nije više stavio

na nematerijalni položaj radnika, napose nas u obrazovnom sustavu (pitanje suspenzije, recimo, ili neadekvatnih pedagoških mjera, maltretiranja od strane učenika, roditelja, ravnatelja) ili na ključni materijalni uvjet – izjednačavanje plaća u prosvjeti s onima u drugim javnim i državnim službama iste stručne spreme.

Drugo, zbog vrlo jednostavne činjenice, koju su znali još stari Latini – tko upravlja mišljenjem naroda, upravlja Rimom. Dakle, vjerojatno nije tako teško iskusnom liscu poput Ribića, koji godinama manipulira mišljenjem svog članstva, skrenuti javno mnenje u našu korist! Ovog puta to nije bio slučaj, a bez podrške javnosti generalni štrajk nema šanse! Treće, ne može se članstvo zvati u višednevni štrajk do ispunjenja zahtjeva ako ne postoji sindikalni štrajkački fond, iz kog se isplaćuje članstvo.

Ovo su samo glavni razlozi, ali ne i jedini. No, tko može ispraviti štetu nastalu ovakvim ponašanjem većinskih sindikata? Kao i u slučaju sa Zakonom o radu, i sad su prevarili većinu članova koji su se izjasnili za štrajk! A ako ta većina nije bila većina, znači da se radi o friziranju rezultata referendumu. Imao sam prilike i osobno slušati kritike na račun Preporoda zbog distanciranog odnosa prema štrajku. Kao i uvijek, ispostavilo se kako je Preporod ispravno procijenio. Stipić je, pa makar i u busije, napravio više za hrvatsko školstvo nego tucet drugih koji se uporno guraju u prve redove! To i jest uzrok netrpeljivosti većinskih obrazovnih sindikata prema Preporodu – boljima se teško prašta!

A Vilim Ribić? Pa, ipak se u nečemu slažemo – gospodine Vilime, u pravu ste, uistinu živimo u viljetu. Jer, samo je u viljetu moguće da ljudi poput Vas i nakon svega i dalje vode sindikat! Za nekih dva – tri tisućljeća, kad hrvatski BDP poraste dovoljno da nam se vrati onih 3% koje nam je ispregovarao veliki vizionar, neki analitičar će ove pregovore opisati otprilike ovako: Sindikati nisu ništa tražili, Vlada nije ništa nudila! Uistinu, povijesni uspjeh...

Ivan Plantić

Prijetnja praznom puškom

Kaže se kako se prazne puške boji dvoje. Onaj tko praznom prijeti i onaj kome se prijeti. U nedavnoj prijetnji 11 sindikata državnih i javnih službi štrajkom i blokadom sustava, prijetnje se uplašila samo jedna strana, odnosno samo su se sindikati prijetnje uplašili. Da se radi o prijetnji praznom puškom odmah je shvatilo i naš poslodavac kao i većina članova sindikata Preporod koja iza te puške nije stala. Da se doista radi o praznoj pušci moglo se zaključiti na osnovu nekoliko pokazatelja. Tri su ključna. Prvi je to što su pušku u ruci imali čelnici Ribić i Mihalinec, a s „uspjesima“ obojice iz dosadašnjih štrajkova jako smo dobro upoznati. Čak ih je i sam protivnik upozorio da im dosadašnja taktika neće upaliti. Drugi ključni pokazatelj je izostanak jasnih i konkretnih zahtjeva.

Od siline nabacanih zahtjeva vjerojatno ni sami organizatori štrajka nisu znali kojim bi to zahtjevima poslodavac trebao udovoljiti pa da se od štrajka odustane.

Da su organizatori stvarno mislili provesti štrajk do ispunjenja zahtjeva, onda bi zasigurno njihovi zahtjevi bili puno konkretniji. Ne mogavši definirati neke

konkretnе zahtjeve, a da bi se učitelje i nastavnike nekako motiviralo za štrajk, upotrijebljen je, dobrim dijelom i zloupotrijebljen Vladin prijedlog izmjena i dopuna granskih kolektivnih ugovora. Naime, članstvu je prijedlog izmjena granskih kolektivnih ugovora prikazivan kao gubitak svih brisanih prava, a da se nije prijetnje reklo da je većina tih prava ugrađena u Temeljni kolektivni ugovor. Treći je važan pokazatelj izrazito negativan odnos jav-

Dan prije konačnog okršaja, sindikati su svoju praznu pušku morali baciti u trnje. Poslodavac je iskoristio priliku i podvalio sindikatima da potpišu nekakav Sporazum kako ovi sindikati baš i ne bi ispalili potpuni gubitnici. Na parafiranje tog Sporazuma glavni sindikalni strateg Vilim Ribić nije ni došao, a njegov dobar učenik i suradnik Branimir Mihalinec ga je odjednom izgleda iznevjerio te počeo govoriti jezikom ministra Mesića. Tako se iz njegovih usta mogli čuti i to kako nitko razuman neće u situaciji kada je zemlja u krizi i dugovima tražiti povećanje plaća. Vjerojatno je od dobivenog nokauta izgubio pamćenje jer je samo nekoliko dana prije tražio i povrat ne samo 3 % već i božićnice i regres i svih otetih prava. Ovakvo preobraćeni Mihalinec sada se zadovoljava obećanjem ministra da će jednog dana (možda) sjesti i zajedno razmotriti mogućnost povećanja plaća. Začudo, javnosti se obra-

nost prema najavljenom štrajku, uz pokazatelj da oko 70 % građana ne podržava štrajk nijedan ozbiljan, pa čak i neozbiljan sindikat, ne može računati na neki uspjeh.

Danas već znamo kako je sve završilo. Dan prije konačnog okršaja, sindikati su svoju praznu pušku morali baciti u trnje. Poslodavac je iskoristio priliku i podvalio sindikatima da potpišu nekakav Sporazum kako ovi sindikati baš i ne bi ispalili potpuni gubitnici. Na parafiranje tog Sporazuma glavni sindikalni strateg Vilim Ribić nije ni došao, a njegov dobar učenik i suradnik Branimir Mihalinec ga je odjednom izgleda iznevjerio te počeo govoriti jezikom ministra Mesića. Tako se iz njegovih usta mogli čuti i to kako nitko razuman neće u situaciji kada je zemlja u krizi i dugovima tražiti povećanje plaća. Vjerojatno je od dobivenog nokauta izgubio pamćenje jer je samo nekoliko dana prije tražio i povrat ne samo 3 % već i božićnice i regres i svih otetih prava. Ovakvo preobraćeni Mihalinec sada se zadovoljava obećanjem ministra da će jednog dana (možda) sjesti i zajedno razmotriti mogućnost povećanja plaća. Začudo, javnosti se obra-

tio i sam Ribić i uglavnom realno analizirao ponuđeni Sporazum i priznao poraz. Onaj koji u svemu ovome može biti i više no zadowoljan je ministar Mirando Mesić. Svoju je igru odigrao, svoje je ciljeve postigao.

Oni koji će poslije svega ovoga konstatirati kako je dobro je što se sve kako-tako završilo te kako se ipak ništa strašno nije dogodilo, samo su djelomično u pravu. Da, dobro je da se sve završilo, ali posljedice svega ovoga ipak ostaju. Posljedice ove prijetnje praznom puškom za sindikate su dugoročno negativne. Prihvate li i potpišu parafirani Sporazum, ne samo da nisu ništa dobili, već su se sami sindikati svojevoljno odrekli prava na novi štrajk zbog visine plaće. Ostanu li, poslije

svega ovoga, isti čelnici na istim funkcijama, bilo kakvi pregovori više nemaju smisla. Čelnici koje je ministar zadužio i koje drži na uzdi sigurno neće ostvariti ni mrvicu više od onoga što im je poslodavac spremjan ponudit. To ujedno znači da ni ti sindikati više nemaju razloga postojati, a to više nije mala stvar. To je nešto ozbiljno. Toliko ozbiljno da bi čelnici svih 11 sindikata koji su od najavljenog štrajka odustali, trebali odmah podnijeti ostavke, a ne samo, poput nekih, izjaviti kako je njihova ostavka uvijek na stolu. Možda bi takav potez mogao pridonijeti svršishodnosti budućih akcija, ali i pomoći opstanku samih sindikalnih organizacija.

Ivan Korotaj

DEVETA SJEDNICA GLAVNOG VIJEĆA

Odgodeno donošenje odluke o štrajku

U subotu, 25. svibnja, održana je deveta sjednica Glavnog vijeća sindikata Preporod na čijem je dnevnom redu središnja točka bilo izvješće o aktualnim događanjima na sindikalnoj sceni u javnim i državnim službama, te kao njihova izravna posljedica, provođenje i rezultati izjašnjavanja članstva Preporoda o sudjelovanju u eventualnom štrajku do ispunjenja zahtjeva. Uz to, članovi Glavnog vijeća dobili su informaciju o ponudi Vlade za izmjenu i dopunu granskih kolektivnih ugovora za osnovno i srednje školstvo, te o najavi izmjena Zakona o reprezentativnosti.

Štrajk na kraju nastavne godine i to štrajk koji bi ovog puta potrajan do ispunjenja zahtjeva počeo se spominjati još u ožujku ove godine kada je započeo niz sastanaka predstavnika sindikata javnih i državnih službi, a neposrednim povodom za te aktivnosti možemo smatrati odluku Vlade RH kojom su u veljači korigirane plaće nastavnicima, a smanjene plaće nenastavnom osoblju u osnovnim i srednjim školama. Naravno, uz već spomenuti štrajk, govorilo se i o planiranju prvosvibanjskog prosvjeda u organizaciji sindikalnih središnjica, te drugim mogućim sindikalnim aktivnostima. Sve se ovo poklopilo i s održavanjem niza Županijskih vijeća u

našem sindikatu, na kojima je predsjednik Željko Stipić tražio od svih naznačnih sindikalnih povjerenika da procijene situaciju u svojim podružnicama vezano uz spremnost članstva za sudjelovanje u prosvjedu ili dugotrajnom štrajku. Tadašnja je procjena velike većine povjerenika bila da postoji spremnost za dolazak na prosvjed, no svi su se vrlo rezervirano izjasnili prema sudjelovanju u štrajku. Kasnije se pokazalo kako se za održavanje najavljenog samostalnog prosvjeda sindikata Preporod 18. travnja nije izjasnilo dovoljno članova, dok je na prvosvibanjskom prosvjedu na Trgu Bana Jelačića Preporod sudjelovao s oko 150 povjerenika. Uspjeh ovog prosvjeda je dvojben jer nije na žalost uspio za zahtjeve sindikata mobilizirati građanstvo, te nije imao konkretnijih učinaka osim što je dodatno produbio antagonizam između sindikata i aktualne vlasti.

Kada su kolege iz sindikata tzv. obrazovne vertikale najavile provođenje referendumu o sudjelovanju u štrajku na kraju nastavne godine, vodstvo sindikata Preporod nije imalo nikakvih dvojbi trebamo li i mi provesti taj referendum. Naime, u tako važnim pitanjima, odluke sindikalnih tijela moraju počivati isključivo na volji članstva. Predsjednik Željko Stipić izvjestio je članove

Glavnog vijeća o privremenim rezultatima referendumu. Što se tiče izlaznosti na referendum, ona se gotovo podudara s izlaznosti u drugim obrazovnim sindikatima gdje iznosi oko 80 % dok je kod nas 78 %. No, bitno drugačije izgledaju rezultati izjašnjavanja članstva. Naime, dok se 85 % članstva Nezavisnog sindikata srednjih škola i oko 80 % članstva SHU-a izašlog na izjašnjavanje izjasnilo za štrajk u Preporodu se za sada tek oko 50 % izašlog članstva izjasnilo za štrajk. U odnosu na ukupan broj članova broj onih koji žele sudjelovati u štrajku mogao bi biti manji od 40 %. U

trenutku održavanja sjednice još nisu u središnjicu pristigla sva izvješća, te se očekivalo izjašnjavanje još za oko 1200 članova. Na kraju je predloženo i prihvачeno je da se pričeka s donošenjem odluke o samom stupanju u štrajk kao i o vrsti tog štrajka, budući da još ni drugi sindikati nisu još najavili, niti su istaknuli svoje zahtjeve. Zaključeno je kako će se, nakon što se i jedno i drugo dogodi, članovi Glavnog vijeća pisanim putem pojedinačno izjasniti o donošenju odluke o uključivanju Preporoda u mogući štrajk.

U svezi s ponudom Vlade o izmjenama i dopunama granskih

kolektivnih ugovora za srednje i osnovno školstvo Stipić je istaknuo da su one, na žalost, poslužile i kao povod za dezinformiranje članstva od strane konkurenčnih obrazovnih sindikata. Istina je naime da se velik broj članaka o pravima zaposlenika briše iz KU, ali je to ponajviše posljedica želje da nema „prepisivanja“, tj. da u granskim KU ne budu oni članci koji već stoe u TKU, ZOR-u ili drugim zakonskim aktima.

Nažalost, istina je da je predloženo i smanjivanje nekih prava kao što je umanjenje dnevnička nastavnicima za pratinju učenika, ukidanje umanjenja norme sindikalnim povjerenicima manjinskih sindikata u osnovnim školama, uskladivanje naknada prijevoza s TKU, micanje uvećanja plaće za staž dulji od 20 godina iz granskih KU, te moguće ukidanje povjerenstava za raspoređivanje tehničkih viškova. Ipak, dane su garancije iz Vlade da neće biti smanjenja plaće. Sve su ovo, istaknuo je Stipić, za sada još samo najave, jer je pregovaranje tek započelo. Na kraju sjednice dana je kratka informacija o mogućim izmjenama tek nedavno donesenog Zakona o reprezentativnosti. No, kako je sve to još u ranoj fazi, teško je govoriti o konačnom sadržaju zakonskih promjena.

Sonja Mudrić

Piše
Sebastijan
Troškot

KOLEKTIVNI UGOVOR ZA ZAPOSLENIKE U OSNOVNOŠKOLSKIM USTANOVAMA

Što donose izmjene i dopune osnovnoškolskog KU?

Vlada je 3. svibnja Sindikatu hrvatskih učitelja uputila prijedlog izmjena i dopuna kolektivnog ugovora za zaposlenike u osnovnoškolskim ustanovama. Prijedlogom je predviđeno brišanje cijelog niza članaka (od 134 članka predviđa ostanak samo njih 39), ali istina je da se veći dio tih prava koje Vlada želi maknuti iz granskog kolektivnog ugovora, jer se već, identično formulirana, nalaze u nekim drugim propisima. Dakle, nema ni govor da će se ova tzv. „prepisvana“ prava prestati primjenjivati na zaposlene u osnovnom školstvu.

Ipak, potpune istine radi, treba reći kako bi se ipak, ako bi izmjene i dopune bile prihvocene u predloženom obliku, pojedina prava i definitivno izgubila. Stoga baš na izgubljena prava valja obratiti posebnu pozornost.

Obvezu učitelja i stručnih suradnika u osnovnoj školi (čl. 64. – 92.)

Norma rada, opis poslova učitelja i stručnih suradnika izuzimaju se iz granskog kolektivnog ugovora što potencijalno može biti vrlo opasno s obzirom da će ubuduće normu određivati sam ministar pravilnikom (uz prethodnu izmjenu Zakona o odgoju

Zasnivanje radnog odnosa (čl. 44. – 48.)

Vlada predviđa potpuno izbacivanje sindikata iz Povjerenstava za viškove i manjkove što ponovo znači slabljenje utjecaja sindikata. Bolje bi rješenje bilo da, umjesto dosadašnjeg rješenja po kojem su isključivo pravo za sudjelovanjem u radu ovih povjerenstava imali samo predstavnici većinskog sindikata, i većinski i manjinski sindikat ubuduće imaju svoje predstavnike u tim povjerenstvima. Također, ukidanjem čl. 45., stavka 5. onemogućuje se zbrinjavanje učitelja s nepunom normom u istoj školi i onih koji ispunjavaju uvjete upravljenog radnog mesta bez raspisivanja natječaja. Tako će se opet omogućiti „uvlačenje“ novih, „podobnih“ osoba, „rodjaka“ na 2, 4... sata u škole, a kolege i kolege već zaposleni u školi na nepunu radno vrijeme i dalje će „čekati svoj red“... To će sigurno dovesti do daljnog povećanja broja zaposlenih u javnim službama.

Slobodni dani (čl. 40.)

Gubi se pravo učitelja da, zbog nemogućnosti korištenja dnevne stanke jer to ne omogućava priroda posla, koriste slobodne dane u vrijeme zimskih i proljetnih praznika. Ovo bi moglo učiteljima do-

nijeti sasvim neke nove obaveze tijekom praznika, u vrijeme kada nema učenika ni nastave. Kada se to poveže s činjenicom da se i pitanje satnice i opisa poslova učitelja stavlja isključivo u domenu odluke samog ministra, jasno je da bi radno vrijeme učitelja tijekom praznika naskoro moglo ovisiti isključivo o „dobroj“ volji ravnatelja. Može li ovo značiti i uvođenje nekih novih poslova u opis poslova učitelja?

Dnevnična (čl. 30.)

Ukida se pravo na punu dnevnicu u slučajevima koji su specifični za prosvjetu i nema ih u drugim javnim službama (čl. 30., st. 4.), kada je učitelj s učenicima upućen na službeno putovanje (izlet, ekskurzije...). Nevjerojatno je da bi učitelji za brigu i odgovornost koju imaju prilikom vođenja učenika na ekskurzije imali pravo na samo 30% dnevnicu (50-kuna)!

Smanjenje prava sindikata i sindikalnih povjerenika (čl. 8., čl. 58. – 60.)

Brisanjem članka 8. onemogućava se sindikatima sudjelovanje u donošenju bilo kakvih zakonskih akata koji su od važnosti za radno-pravni status radnika zaposlenih u školstvu. Time Vlada dodatno narušava socijalno partnerstvo na koje se stalno po-

ziva. Ukinjanjem, pak, članka 58. olakšava se poslodavcima давanje otkaza koji više ne bi imali obvezu konzultiranja sa sindikalnim povjerenikom i/ili sindikalnim vijećnikom. Brisanjem čl. 109., st. 4. gubi se i rok (5 dana) u kojem je poslodavac dužan odgovoriti na dopise sindikalnom povjereniku što bi moglo dovesti do toga da se odgovor čeka do u beskonačnost i nikada ne dočeka. Također se predviđa i ukidanje prava sindikalnih povjerenika na naknadu od 2 radna sata tjedno koju su do sada imali za obavljanje svojih sindikalnih dužnosti u školi (članak 113., stavak 6.).

Naknada za trošak prijevoza (čl. 31.)

Članak 31. se briše iz osnovnoškolskog kolektivnog ugovora, a naknada za prijevoz bi se ubuduće isplaćivala prema odredbama Temeljnog kolektivnog ugovora, koji to pitanje rješava nepovoljnije za većinu radnika. Kako Sindikat hrvatskih učitelja, uostalom kao ni Sindikat Preporod, nije potpisnik Temeljnog kolektivnog ugovora (među ostalim i zbog pitanja prijevoza), trebalo bi kroz granski kolektivni ugovor inzistirati na boljim rješenjima za plaćanje troškova prijevoza zaposlenima u osnovnom školstvu.

21. svibnja U Ministarstvu rada i mirovinskog sustava održan sastanak predstavnika Vlade Milankovića, Slavko Linića, Mirando Mrsića, Željka Jovanovića i Arsen Bauk s predstvincima sindikata koji djeluju u državnim i javnim službama. Među zaključcima sa sastanka vrijedi istaknuti:

„Vlada RH će u suradnji sa sindikatima aktivno raditi na politici plaća u tim službama, kako bi se iz sustava uklonile određene anomalije koje su uočene u sustavu, a koje se održavaju na materijalni i socijalni položaj zaposlenih u državnim i javnim službama.“ i „U cilju unaprijeđenja socijalnog dijaloga održat će se redoviti sastanci u resornim ministarstvima te će se u svakom ministarstvu zadužiti osoba zadužena za komunikaciju sa sindikatima.“

22. svibnja Održano Županijsko vijeće Preporoda za Osječko-baranjsku županiju. Županijski povjerenik Branko Barać upoznao je povjerenice i povjerenike sa sadržajem 9. sjednice Glavnog vijeća, ali i važnim novim informacijama u svezi s najavljenim štrajkom.

* U Zagrebu održana tiskovna konferencija „Uvreda – razlog prekida ministrove komunikacije s Preporodom“. Na konferenciji je predsjednik Sindikata komentirao spoznaje do kojih je došao nakon kraćeg razgovora s ministrom Jovanovićem koji se dogodio u Ministarstvu rada 21. svibnja.

23. svibnja Započeo referendum u 330 podružnica Sindikata Preporod. Referendumsko pitanje je glasilo: „Hoćete li sudjelovati u štrajku do ispunjenja zahtjeva?“ (Zahtjev:Povratak oduzeti i umanjenih prava). Referendum završio 24. svibnja.

24. svibnja Preporod priopćenjem reagirao na Odluku Ustavnog suda o Kurikulumu zdravstvenog odgoja. Od prosvjetnih vlasti zatraženo da izbjegavaju komentiranje sudske presude i da, uz javnu raspravu, provedu i osobno izjašnjavanje roditelja. U priopćenju se ističe kako je jedini razlog upućivanja sugestija i prijedloga stvaranje pretpostavki da ovaj problem napokon riješi te da se prosvjetne vlasti prihvate rješavanja brojnih važnijih problema.

27. svibnja U Ministarstvu rada održan sastanak izmeđupredstavnika sindikata koji djeluju u državnim i javnim službama i predstavnika Vlade. Sastanak je vodio ministar Mirando Mrsić. Najviše je spora na sastanku bilo oko prijepora trebaju li se ili ne trebaju predstavnici vlasti, u situaciji kada su pojedini sindikati koji djeluju u državnim i javnim službama Vladu najavili spor, sastajati i s predstvincima sindikata koji spor nisu najavili. Ministar Mrsić je najavio da će Vlada pred sindikate na idućem sastanku izaći sa Sporazumom koji će biti prihvatljiv sindikatima i zahvaljujući kojem neće doći do najavljenog štrajka.

28. svibnja Nakon provedenog pisanih izjašnjavanja svemu članova (11 članova protiv, 6 članova za) izjasnilo se, a sukladno zaključku s 9. sjednice, da Sindikat Preporod neće sudjelovati u najavljenom štrajku najavljenom od strane dijela sindikata koji djeluju u državnim i javnim službama.

29. svibnja Sa tiskovne konferencije javnost je upoznata s rezultatima referenduma koji je Preporod među svojim članstvom provodio 23. i 24. svibnja. Samo 38-posto (3074 članova).

od članstva organiziranog u sindikalnim podružnicama izjasnilo se da želi u štrajku sudjelovati. Protiv štrajka se izjasnilo 2560 članova dok se 2201 član nije izjasnio. U čak 23 podružnice referendum ili nije proveden ili nije proveden sukladno uputama.

1. lipnja U Zagrebu, uz sudjelovanje sedamdesetak povjerenica i povjerenika, održano Međužupanijsko vijeće Središnje Hrvatske. Na sastanku se raspravljalo o štrajku najavljenom od dijela sindikata koji djeluju u državnim i javnim službama. Posebno se govorilo i o poziciji u kojoj se našao Sindikat Preporod nakon što je Glavno vijeće odlučilo da Preporod u predstojećem štrajku ne sudjeluje. Također, na sastanku se govorilo i o predstojećim pregovorima za granske kolektivne ugovore, kao i o sadržajima dvaju prijedloga upućenih sindikatima.

3. lipnja Na poziv ministra Mirinda Mrsića održan sastanak predstavnika Vlade i predstavnika sindikata koji djeluju u državnim i javnim službama. Na sastanku je sindikatima uručen Prijedlog Sporazuma o promjeni visine plaće zaposlenih u državnim i javnim službama. U članku 2. utvrđuje se obveza Vlade „da će, nakon što službeni pokazatelji ukazuju da je obračun bruto domaćeg proizvoda prema rashodnoj metodi (stalne cijene u cijenama prethodne godine, referentna godina 2005. prema podacima Državnog zavoda za statistiku dosega razinu iz 2008. godine ili je istu premašio, osnovicu za obračun plaće u državnoj upravi i javnim službama uvećati za 3%“. Za vrijeme sastanka Vlada je prihvatile sindikalni prijedlog da se 2008. godina zamjeni sa 2009. godinom. Predstavnik Preporoda je na sastanku iznio stav kako je Preporodu neprihvatljivo svaki Sporazum kojim se odgađa rješenje problema smanjenja plaće zaposlenih u državnim i javnim službama.

* U Splitu održan sastanak Međužupanijskog vijeća Južna Hrvatska, a i u Čakovcu sastanak Međužupanijskog vijeća Sjeverna Hrvatska. Oba su sastanka bila u funkciji pripremanja povjerenica i povjerenika za predstojeći štrajk.

4. lipnja 10 sindikata koji djeluju u državnim i javnim službama, (predstavnik Preporoda nije sudjelovao na sastanku), parafiralo Sporazum kojim je ključni članak 2. prepravljen na način da se „Vlada obvezuje da će otvoriti pregovore o uvećanju koeficijenata složenosti poslova za obračun plaće u državnim i javnim službama, kada podaci Državnog zavoda za statistiku ukažu na pozitivni rast bruto društvenog proizvoda (stalne cijene u cijenama prethodne godine prema rashodnoj metodi) u tri uzastopna tromjesečja i deficit državnog proračuna manji od 3 %. Vlada se obvezuje da u 2013. godini neće smanjivati razinu plaća i dodataka na plaću po osnovi radnog staža u državnim i javnim službama.“ Sindikati državnih i javnih službi, koji su najavili štrajk, obznanili odustajanje od štrajka.

* U Rijeci održano Međužupanijsko vijeće za Zapadnu Hrvatsku. Na sastanku se povjerenice i povjerenike nastojalo pripremiti za štrajk. Detaljno su na sastanku predložene i sve važnije informacije vezane uz pregovore o granskim kolektivnim ugovorima. Prije sastanka održana je i tiskovna konferencija „Što Vlada nudi sindikatima državnih i javnih službi?“

10. lipnja Nakon što im je prethodno dostavljen, parafiran od strane pojedinih sindikata, Sporazum o promjeni visine plaće zaposlenih u državnim i javnim službama, članovi Glavnog vijeća su se pisanim putem izjašnjavali treba li ili ne treba Preporod potpisati tekst predloženog Sporazuma. Većinom glasova, (14 protiv, 3 za) odlučeno je da Sindikat Preporod ne potpiše Sporazum o promjeni visine plaće.

prenosimo iz tiska

2. Slobodna Dalmacija SUBOTA 25.5.2013.

ŠKOLSKI SINDIKAT PREPOROD

Neka se roditelji izjasne o spolnom odgoju u školama

Sindikat zaposlenika u hrvatskom školstvu - Preporod smatra kako odluka Ustavnog suda o Kurikulumu Zdravstvenog odgoja najviše ide na ruku onima koji se ne žele baviti rješavanjem problema hrvatskoga odgojno-obrazovnog sustava te poziva prosvjetne vlasti da izbjegavaju daljnje komentiranje sudske presude. Sindikat je neprihvatljivim ocjenio i "uvredljive izjave na račun pojedinaca i udruga" jer smatra kako se ne može istodobno pozivati u javnu raspravu i vrijedati one koje se poziva da u njoj sudjeluju. Isteči i kako je neprihvatljivo najavljivati da će se rasprava provesti, a da se u sadržaju ništa neće mijenjati. Zato Preporod predlaže kako bi, osim jednomjesečne javne rasprave, bilo važno u idućih nekoliko tjedana provesti i osobno izjašnjavanje roditelja o tomu je li njima prihvatljivo da njihova djeca u idućoj školskoj godini slušaju sadržaje iz spornoga Kurikuluma. Sindikat pita, nije li vrijeme da se stane na kraj podcenjivanju roditelja, koje, premda se na njih pozivaju, nikto ne želi čuti? Preporod smatra kako bi roditelji mogli poduprijeti nastojanja vlasti jer, ističe, oni isti koji sada u nebesa dižu Ustavni sud, kada taj sud odluči drugačije, istresat će se najpogrđnijim riječima na ustavne suce.

Z.D.

ČETVRTAK 23. SVIBNJA 2013. JUTARNJI LIST

SINDIKAT PREPOROD: Referendum o štrajku bit će 23. i 24. svibnja

Sindikat zaposlenika u hrvatskom školstvu Preporod najavio je juče da će 23. i 24. svibnja organizirati provedbu referenduma među svojih 9000 članova u osnovnim i srednjim školama o njihovoj spremnosti na sudjelovanje u najavljenom štrajku do ispunjenja zahtjeva. Većina članova desetak sindikata javnih

i državnih službi na prošlostjednom je referendum podržala opći štrajk i blokadu državnog sustava do ispunjenja sindikalnih zahtjeva kojima se traži napuštanje politike rezanja plaće i mjera štednje. Razloga za štrajk je dosta, a najvažniji je smanjenje plaće zaposlenima u prosvjeti, no mi ćemo prihvati svaku odluku članstva, izjavio je Željko Stipić. • JL

VEĆERNJI LIST 26. SVIBNJA 2013. NEDJELJA

SINDIKALAC ŽELJKO STIPIĆ:

NA PREGOVORIMA OSTAVLJA DOJAM KAO DA JE NA NJIH PRIVEDEN

Gotovo nimalo diplomatskog ponašanja Jovanović nije imao ni u razgovoru s onima bez kojih ne može, socijalnih partnera, odnosno čelnika školskih sindikata. - Hladan i odrješit čak i za upoznavanje. Teško obećava, a kad to čini, želi ostaviti dojam čvrstine i uvjerljivosti. Kad obećano ne ispunji, umjesto isprike nudi novo obećanje. Bahatošću prikriva nesigurnost. Pogreške ne priznaje. U engleskom se jeziku nekog poput Jovanovića, nekog tko se brani i kad ga nitko ne napada, opisuje pridjevom defensive. Na pregovorima ostavlja dojam kao da je na njih priveden. Satima može šutjeti, zabavljati se mobilom, nezainteresirano gledati kroz pregovarače suprotne strane. "Moram otic i ranije da stignem na avion", sve je što se čulo od Jovanovića tijekom višesatnih pregovora. Do mišljenja drugih drži kao i do lanjskog snijega. Uvredljiv je. Nakon što se uvrjedio zbog neke moje izjave, ministar me jednostavno počeo ignorirati, ne odgovarati na dopise, poruke, pozive... Uvredljiv, dakle, provjereno jest, aje li i osvetoljubiv, još nisam uspio doznati - rekao je o svom pregovaračkom partneru sindikalac Željko Stipić. (Hina)

NOVI LIST Subota, 25. svibnja 2013. N

Prosvjetne vlasti trebaju izbjegavati daljnje komentiranje sudske presude,

Željko Stipić

NOV LIST

Večernji list

ČETVRTAK, 23. svibnja 2013.

4 NOVI LIST novosti

SINDIKAT

Preporod pita članstvo želi li štrajkati

ZAGREB » Sindikat zaposlenika u hrvatskom školstvu Preporod najavio je da će danas i sutra organizirati provedbu referenduma među svojih 9.000 članova u osnovnim i srednjim školama o njihovoj spremnosti na sudjelovanje u najavljenom štrajku do ispunjenja zahtjeva. Razloga za štrajk ima podostan, a najvažniji je smanjenje plaće zaposlenima u prosvjeti, no mi ćemo prihvati svaku odluku našega članstva, izjavio je predsjednik sindikata Željko Stipić. (Hina)